

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/55/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322200578
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6322200578.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu: maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX/XX, E. F., zastúpený zákonnou zástupkyňou A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako žalobca, zastúpená advokátkou JUDr. Máriou Stahovcovou, so sídlom ČSA 18, Brezno, proti žalovanej: F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/X, E. F., zastúpená advokátom JUDr. Stanislavom Rešutíkom, so sídlom Nám. M. R. B. XX/XX, F., za účasti intervenienta na strane žalovanej: Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu škody na zdraví, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 6C/14/2022 - 79 zo dňa 15. 11. 2022, takto

rozhodol:

- Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % a o výške trov rozhodne súd prvej inštancie.
- Intervenientovi na strane žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa maloletý žalobca domáhali náhrady škody na zdraví vo výške 3.795,55€ na tom skutkovom základe, že dňa 03.05.2021 približne o 13.00 hod v Čiernom Balogu na ul. Švermova v blízkosti základnej školy, po skončení vyučovanie žiakov prvého stupňa, na vozovke, ktorá slúži aj ako zastávka autobusu, stál školský autobus. Na oboch stranách cesty pred školou bol pohyb množstva detí a za takejto situácie viedla žalovaná osobné motorové vozidlo, s ktorým prekročila povolenú rýchlosť 40 km/h, a taktiež neprispôsobila rýchlosť jazdy okolnostiam, ktoré mala v tom čase predvídať. Žalobcovi, ktorému sa ako žiakovi prvej triedy skončilo vyučovanie, vybehol spoza autobusu stojaceho na ceste a došlo k zrážke žalobcu s vozidlom žalovanej, v dôsledku čoho žalobca utrpel ťažkú ujmu na zdraví. Znalcom A. H. H. bola stanovená hodnota bolestného vo výške 7 591,10 €, čo je ekvivalent 335 bodov v zmysle vyhlášky č. 437/2004 Z. z. Uvedený znalecký posudok bol vyhotovený pre účely trestného konania, v ktorom bola žalovaná trestným rozkazom Okresného súdu Brezno sp.zn. 3T/88/2021, uznaná vinnou zo spáchania trestného činu, na základe porušenia povinností v zmysle ustanovenia § 16 ods. 1 a § 137 ods. 2 písm. c) Zákona o cestnej premávke, ktorým spôsobila poškodenému maloletému žalobcovi ťažkú ujmu na zdraví. Z titulu bolestného bola žalovaná v trestnom konaní zaviazaná nahradiť žalobcovi škodu vo výške 3 795,55 Eur, čo predstavovalo 50 % z výšky škody na bolestnom, stanovenej menovaným znalcom.

2.1. Hoci závery trestného konania vedeného proti žalovanej svedčia o tom, že ku škode došlo i pričinením poškodeného – maloletého dieťaťa, ktoré vybehlo spoza stojaceho autobusu, tak za danej

situácie, mohla a mala žalovaná ako vodička jazdiť pomaly, až krokom, ako to robia iní vodiči na danom mieste za rovnakej situácie. Prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti žalovanou a neprispôsobenie rýchlosti jazdy situácii a okolnostiam, ktoré možno predvídať, zohralo pri spôsobe škodlivého následku a devastačných zranení poškodeného podstatnú rolu. Žalovaná je z toho dôvodu zodpovedná za škodu na zdraví, pozostávajúcu z náhrady za bolesť v celej sume, ktorá bola zistená znalcom.

2.2. Žalobca predložil kópiu zápisnice o výsluchu znalca I. J. K. z 02.09.2021 (sp. zn. ČVS: ORP-238/1-VYS-BR-2021), ktorý na doplnenie znaleckého posudku k technike jazdy žalovanej v čase vzniku dopravnej nehody uviedol, že nesprávna technika jazdy vodičky bola možnou príčinou nehody, ktorá zároveň vodičke znemožnila zabrániť nehode, a to tým, že vodička jazdila rýchlosťou, ktorá jej znemožnila zastaviť pred dráhou chodca, ktorý vybehol spoza autobusu. Rýchlosť jej vozidla bola iba mierne vyššia ako povolená rýchlosť v mieste nehody, 44 km/h, oproti maximálnej povolenej rýchlosti 40 km/h, avšak jazda povolenou rýchlosťou by vodičke rovnako neumožnila zabrániť nehode.

3. Žalovaná navrhla žalobu zamietnuť, pretože nebolo preukázané výlučné zavinenie žalovanej vo vzťahu ku vzniknutej škode. Žalobca iné dôkazy ako tie, ktoré boli známe súdu v trestnom konaní nepredložil. Na základe týchto dôkazov súd v trestnom konaní rozhodol o náhrade škody v rozsahu 50 % výšky škody na zdraví. Ku škode došlo aj zavinením poškodeného, čo sa premietlo do trestného rozkazu o náhrade škody. Je nepochybné, že žalobca porušil povinnosti vyplývajúce pre neho ako chodca, resp. boli porušené povinnosti vyplývajúce pre osobu vykonávajúcu nad žalobcom dohľad. V posudzovanej veci došlo k nedôslednej starostlivosti a dohľadu nad maloletým dieťaťom, ktoré v čase nehody malo len 7 rokov a vzhľadom na svoj vek, rozumovú vyspelosť primeranú jeho veku, žalobca nevnímal cestu ako potenciálne nebezpečenstvo. Keďže maloleté dieťa vybehlo na cestu, nebol nad ním vykonávaný primeraný dohľad, je na mieste aplikácia § 441 Občianskeho zákonníka.

4. Intervenient na strane žalovanej uviedol, že k dopravnej nehode došlo aj pričinením poškodeného, čo bolo zohľadnené už v trestnom konaní, kde súd priznal poškodenému náhradu škody na zdraví v rozsahu 50 %. Poukázal na porušenie povinností vyplývajúcich pre žalobcu ako chodca v zmysle § 53 Zákona č. 8/2009 Z. z., ďalej na ustanovenie § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka a § 441 Občianskeho zákonníka.

5. Okresný súd vychádzal z toho, že skutkové okolnosti vzniku dopravnej nehody a následných zranení žalobcu neboli medzi stranami sporné. Z pripojeného spisového materiálu v trestnej veci Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/88/2021 konštatoval podstatné skutkové okolnosti, opísané vypočutými svedkami a žalovanou, ako aj závery znaleckého dokazovania. Z týchto vyplynulo, že dňa 03.05.2021 približne o 13.00 hod, keď skončilo denné vyučovanie v tom čase 7 ročného žalobcu, sa tento spolu so starším bratom L. B. presunul z blízkej školy na autobusovú zastávku na ulici Švermova v Čiernom Balogu, resp. do predajne pečiva, ktorá je k tejto ceste a zastávke priľahlá, kde pracuje ich stará mama A. F., ktorej mala skončiť pracovná doba o 13.00 h. Podľa ich zvyklosti mali vnuci na starú mamu počkať a s ňou ísť domov. Pred touto predajňou pečiva sa nachádza autobusová zastávka, na ktorej sa v tom čase nachádzal autobus, ktorý smeroval do Brezna, v ktorom nastupovali a vystupovali cestujúci, pričom v priestore medzi neďalekou školou a touto cestou, ako aj v okolí autobusových zastávok (na jednej aj druhej strane cesty) sa pohybovalo viaceró ľudí a najmä detí. Maloletý žalobca, z predajne pečiva ešte vyšiel von s tým, že si ide po školskú tašku, ktorú si nechal na náprotivnej autobusovej zastávke. Obišiel poza zadnú časť stojaceho autobusu rýchlym krokom, resp. behom na vozovku bez toho, aby sa presvedčil, že po ceste prichádza motorové vozidlo. Takmer okamžite došlo k zrážke s vozidlom žalovanej, ktorá ako vodička prichádzala smerom od Brezna v osobnom motorovom vozidle Škoda Superb. Po zrážke bola privolaná záchranka, žalobca bol odvezený na ošetrovanie a takisto bola zavolaná polícia.

6.1. Zo znaleckého posudku I. J. K. č. 27/2021 okrem iného vyplynulo, že maloletý žalobca pred zrážkou pravdepodobne vybehol spoza autobusu, s ohľadom na jeho vek a popísané okolnosti to mohlo byť rýchlosťou 2,97 až 4,8 m/s (10,7 až 17,3 km/h). Vozidlo narazilo do neho pri rýchlosti cca 44 km/h, a to v mieste zadnej hrany stojaceho autobusu na autobusovej zastávke. Znalec upresnil rýchlosť maloletého v čase nárazu na 8 až 11 km/h.

6.2. K otázke možnosti zabránenia nehody u vodičky znalec uviedol, že by sa tak stalo, ak by očakávala chodca, ktorý môže vybehnúť spoza autobusu a tejto skutočnosti by prispôsobila rýchlosť, z ktorej vozidlo dokáže zastaviť na dráhe rozhľadu, teda 7,3 m od miesta nárazu a 0,6 sekúnd pred nárazom, keď mohla chodca spozorovať. Primeraná rýchlosť na možnosť zastavenia pred touto prekážkou by bola 18 km/h.

6.3. Za príčinu nehody z technického hľadiska znalec označil dve príčiny: Prvou z nich bol nesprávny pohyb chodca, ktorý vstúpil do vozovky tak, že sa riadne nepresvedčil, či s ohľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel môže tak urobiť bez toho, aby vzniklo nebezpečenstvo, okrem toho chodec vstúpil do vozovky mimo priechodu pre chodcov, hoci na blízku priechod pre chodcov bol. Druhou príčinou nehody z technického hľadiska mohla byť skutočnosť, že vodička jazdila rýchlosťou, ktorá jej znemožnila zastaviť pred dráhou chodca, ktorý vybehol spoza autobusu. Rýchlosť jej vozidla bola iba mierne vyššie ako povolená rýchlosť v mieste nehody (40 km/h). Jazda povolenou rýchlosťou by vodičke rovnako neumožnila zabrániť nehode. Znalec za dolnú hranicu možnej rýchlosti, ako sa vozidlo pohybovalo v momente nárazu, pokladal rýchlosť 40 km/h, pomalšie určite vozidlo nešlo a rýchlosť 44 km/h pokladal znalec za najpravdepodobnejšiu. Ak by vodička spomalila na rýchlosť na menej ako 18 km/h, dokázala by zabrániť nehode. Vodička by teda dokázala zabrániť nehode pri pohybe s vozidlom v uvedenej rýchlosti, u chodca by takisto bolo možné zabrániť nehode, ak by pri prechádzaní cez vozovku použil priechod a ak by sa pred vstupom do vozovky, príp. pred vychádzaním z priestoru spoza stojaceho autobusu riadne rozhladol, či môže pokračovať v pohybe cez vozovku bezpečne s ohľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúceho vozidla.

7. V konaní nebol sporný ani právny rámec zodpovednosti žalovanej za vzniknutú škodu na zdraví v zmysle § 415 a § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom porušenými povinnosťami boli ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, v zmysle ktorých bola žalovaná povinná rýchlosť jazdy prispôbiť najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať. Smela teda jazdiť len primeranou rýchlosťou, aby bola schopná zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad. S ohľadom na následky dopravnej nehody, ktorú spôsobila, bolo taktiež zrejmé, že ide o závažné porušenie pravidiel cestnej premávky v zmysle § 137 ods. 2 písm. c) uvedeného zákona. Žalovaná napokon aj bola uznaná vinnou zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví vyššie citovaným trestným rozkazom, a svoju vinu v tomto ohľadne nepopierala.

8.1. Spornou bola spoluzodpovednosť žalobcu v dôsledku jeho porušenia povinností účastníka cestnej premávky, spojená s posúdením toho, či bol nad maloletým žalobcom dostatočne vykonávaný dohľad a teda otázka spoluzodpovednosti spolu s jeho zákonným zástupcom.

8.2. Žalobca argumentoval tým, že bolo možné zabrániť dopravnej nehode, ak by žalovaná správne vyhodnotila rizikovosť danej situácie, kde sa nachádzalo veľké množstvo chodcov a najmä maloletých detí, keďže išlo o miesto v blízkosti školy a autobusovej zastávky, na ktorých sa tieto pohybovali. Stojaci autobus a možnosť situácie, že spoza neho vybehne chodec a vytvorí motorovému vozidlu prekážku, musí byť prichádzajúcim vodičom s vozidlom vyhodnocovaná práve s ohľadom na takéto riziká a na vysokú pravdepodobnosť zrážky. Žalovaná mala jazdiť najnižšou možnou rýchlosťou, čím by jednoznačne predišla dopravnej nehode bez ohľadu na to, akým spôsobom sa maloletý žalobca na vozovke pohyboval.

9.1. Okresný súd zistil porušenie povinnosti na strane žalovanej, ktorá bola povinná prispôbiť rýchlosť vozidla okolnostiam, ktorá mohla predvídať prípad, že spoza autobusu neočakávane vybehne chodec, aby mala možnosť zastaviť pred touto prekážkou.

9.2. Na strane žalobcu ako chodca bola porušená povinnosť pred vstupom do vozovky presvedčiť sa, či môže pokračovať v pohybe bezpečne s ohľadom na rýchlosť a vzdialenosť prechádzajúceho vozidla.

9.3. Z dokazovania, aj vzhľadom na trestné konanie proti žalovanej vyplynulo, že správanie žalobcu bolo v rozpore s pravidlami o cestnej premávke, lebo nepoužil prechod pre chodcov v blízkosti miesta nehody, ktorý je umiestnený tak, aby v prípade autobusu na zastávke mal chodec prechádzajúci na vyznačenom prechode pre chodcov, rozhľad na prichádzajúce vozidlá. Tiež vodiči bývajú v priestore prechodu pre chodcov opatrnejší. Druhá okolnosť žalobcu ako chodca bola tá, že sa nerozhliadol, či sa môže po vozovke pohybovať bez nebezpečenstva s ohľadom na rýchlosť prichádzajúceho vozidla, lebo v tom prípade by mal možnosť tejto situácii prispôbiť svoje konanie.

10.1. Okresný súd zistil, že porušenie povinnosti na strane žalobcu ako chodca a na strane žalovanej vodičky je rovnocenné. Pri rovnocennom porušení povinnosti oboch strán (účastníkov dopravnej nehody) je miera zodpovednosti v rovnakom pomere 50 %. Avšak na strane maloletého je jeho zodpovednosť delená s osobou vykonávajúcou nad maloletým dohľad. Nemohol prihladiť na to, že poškodený žalobca je maloletá osoba, lebo spoluzodpovednosť za škodu sa nepresúva na žalovanú vodičku, ale na osobu, ktorá bola povinná nad maloletým vykonávať dohľad, ktorá osoba mala poučiť

maloletého o povinnostiach a správaní chodca v cestnej premávke a zväziť priamy dohľad na správaním dieťaťa, ak je predpoklad, že dieťa pravidlá cestnej premávky nedodrží.

10.2. V sporovom konaní neboli predložené žiadne iné dôkazy ako v trestnom konaní a keďže z vyhodnotenia skutkového stavu vyplývalo, že na žalované doplatenie náhrady za bolesť, zistenej znalcom, nemá žalobca nárok, súd žalobu zamietol.

11. Na právne posúdenie okresný súd uviedol § 415, § 420 ods. 1, § 441 a § 442 Občianskeho zákonníka

12.1. Žalobca vo včas podanom odvolaní zo dňa 25. 01. 2023 namietal nesprávne skutkové a právne posúdenie. Žalobou sa domáha v súlade s § 420 Občianskeho zákonníka 100 % náhrady škody na zdraví, ktorá mu bola spôsobená porušením dôležitej povinnosti žalovanej vodičky motorového vozidla. Žalovaná neprispôsobila rýchlosť jazdy okolnostiam, ktoré mohla predvídať a narazila do žalobcu. Svoju vinu uznala. Keďže trestným rozkazom bola zaviazaná uhradiť žalobcovi polovicu škody, žalobou sa domáha, aby mu žalovaná uhradila zostávajúcu časť vyčíslenej škody, teda aby zistenú škodu uhradila v celom rozsahu.

12.2. V znaleckom posudku I. K. č. 27/2021 sa na s. 23 uvádza, že vodička by dokázala zabrániť nehode, ak by pred nehodou jazdila rýchlosťou nižšou ako 18km/h, namiesto skutočnej rýchlosti 44km/h, čím aj prekročila najvyššiu povolenú rýchlosť. Pokiaľ teda žalobca ako chodec urobil chybu, že prechádzal cez cestu spoza stojaceho autobusu mimo prechodu pre chodcov, k nehode by nedošlo. Okolnosti, ktoré mala žalobkyňa predvídať vedú k záveru, že nehode mohla zabrániť, ak by jazdila rýchlosťou nižšou ako 18km/h. Pri dodržaní povinností žalovanou by ku škode nedošlo a z toho dôvodu uplatňuje žalobca náhradu celej škody voči žalovanej.

12.3. V obdobnej veci, ktorú posudzoval Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/54/2019 obrana obvineného pri posudzovaní miery zavinenia neobstála, nakoľko obvinený viedol motorové vozidlo vyššou rýchlosťou, než bola povolená a rýchlosť neprispôobil okolnostiam, ktoré mohol predvídať, kde po oboch okrajoch vozovky boli odstavené motorové vozidlá a kde je možné predpokladať pohyb chodcov. Súd neuznal argumenty o spoluzodpovednosti poškodeného.

12.4. Žalobca namietal prekvapivé dôvody vyslovené o spoluzodpovednosti a zanedbanom dohľade rodičov žalobcu, vzhľadom na výpoveď starej matky žalobcu, ktorá bola v mieste škodovej udalosti, ktorú výpoveď okresný súd prečítal z trestného spisu sp. zn. 3T/88/2021. Či mal maloletý schopnosť posúdiť a rozpoznať následky svojho konania v zmysle § 422 Občianskeho zákonníka, že bol schopný správne sa rozhodnúť, posúdi súd spravidla na základe znaleckého posudku pediatra, psychológa, prípadne pedagóga. Osoba vykonávajúca dohľad nad maloletým má subjektívnu zodpovednosť, ktorá závisí od zavinenia, pričom prezumpciu zavinenia uvedenú v § 422 ods. 2 možno vyvrátiť, ak sa preukáže, že sa náležitý dohľad nezanedbal. Občiansky zákonník nevymedzuje čo treba považovať za náležitý dohľad, otázku treba posúdiť podľa povahy a okolností veci. Stará matka žalobcu vypovedala, že jej maloletý vnuk si vždy dával pozor pri prechádzaní cez cestu, bol viackrát od rodičov a starej matky poučený, ako sa má správať ako chodec aj pri prechádzaní cez cestu. Do základnej školy ako žiak prvej triedy dochádzal ako 7 ročný od 01. 09. 2020.

12.5. Žalobca v odvolaní, proti výroku o náhrade trov konania uviedol, že v posudzovanej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa a v zmysle § 257 CSP, pretože sa jedná o spor o náhradu škody na zdraví, ktorú zaviniť žalovaná porušením povinnosti vodiča, za čo bola právoplatne odsúdená a okresný súd v rámci právnej úvahy rozhodol, že aj maloletý sa pričínil o vznik škody, pričom zo znaleckého posudku znalca I. K. vyplýva, že vodička by dokázala nehode zabrániť, ak by jazdila rýchlosťou nižšou ako 18km/h. Neobstojí preto tvrdenie žalovanej, že keby žalobca nečakane neprechádzal cez cestu, tak by k nehode nedošlo.

12.6. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a žalobcovi priznať náhradu škody v sume 3.795,55 € a priznať náhradu trov, alebo rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

12.7.1. V replike na vyjadrenie žalovanej uviedol, že Občiansky zákonník nevymedzuje, čo treba považovať za náležitý dohľad. Žalobca bol žiak prvej triedy základnej školy, aj podľa vyjadrenia starej matky si vždy dával pozor. Maloletý v daný deň vybočil zo správania, keď sa rozhodol prejsť cez cestu spoza stojaceho autobusu, nesprávne vyhodnotil situáciu ohľadom prichádzajúceho vozidla. Zo znaleckého posudku I. K. vyplynulo, že k zrážke maloletého by nedošlo, ak by žalobkyňa prispôsobila rýchlosť jazdy vozidla okolnostiam, ktoré mohla predvídať.

12.7.2. V replike na vyjadrenie intervenienta žalobca uviedol, že žalovaná porušila dôležitú povinnosť prispôbiť rýchlosť iným okolnostiam, ktoré možno predvídať a neprekročiť najvyššiu dovolenú rýchlosť.

13.1. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu poukázala na to, že žalobca v bode 6. žaloby uviedol, že závery dokazovania v trestnom konaní svedčia o tom, že k nehode došlo i pričinením poškodeného maloletého dieťaťa. Iné dôkazy ako tie, ktoré boli známe súdu v trestnom konaní žalobca nepredložil. Rozhodnutie sp. zn. 4Tdo/54/2019 je nepoužiteľné, lebo išlo o posudzovanie spoluzodpovednosti v trestnom konaní. V žalobe chýba preukázanie príčinnej súvislosti. Ku vzniku škody došlo nielen konaním žalovanej, ale aj konaním žalobcu, takže konanie žalovanej nebolo jedinou príčinou vzniku škody na zdraví žalobcu.

13.2. Žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia o výlučnom zavinení škody zo strany žalovanej. Okresný súd správne uviedol, že pri rovnocenných porušeníach povinností na strane chodca aj na strane vodiča sa neprechýľuje zodpovednosť na vodiča vtedy, ak je poškodeným chodcom maloletá osoba, ktorá nie je spôsobilá posúdiť následky svojho konania či opomenutia. Tento presun zodpovednosti sa v zmysle § 422 Občianskeho zákonníka deje smerom na osobu, ktorá má povinnosť dohľadu nad maloletým.

13.3. Výrok o trovách je závislý na rozhodnutí vo veci samej, žalovaná bola úspešná, má preto nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v celom rozsahu. Podanie žaloby nebolo rozhodnutie maloletého, ale vzhľadom na jeho vek a procesnú subjektivitu bolo rozhodnutím zákonného zástupcu dieťaťa. Preto musí niesť zodpovednosť za neunesenie dôkazného bremena v spore a táto skutočnosť (vek a procesná spôsobilosť) nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov žalovanej. Z uvedených dôvodov žalovaná navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

13.4. V replike na vyjadrenie žalobcu uviedla, že okresný súd správne posúdil mieru zodpovednosti na oboch stranách sporu.

14.1. Intervenient na strane žalovanej vo vyjadrení k odvolaniu považuje rozhodnutie okresného súdu za vecne správne. Skutočnosť, že k dopravnej nehode došlo aj pričinením poškodeného nesporne vyplýva zo skutkového stavu a túto skutočnosť zohľadnil už súd v trestnom konaní a k rovnakému záveru dospel okresný súd aj v civilnom sporovom konaní. Žalobca porušil povinnosti vyplývajúce pre chodca v § 53 zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, keď sa nepresvedčil či môže prejsť cez vozovku, vybehol spoza autobusu na zastávke a cez cestu bežal mimo prechod pre chodcov. Žalobca prispel k vzniku škodovej udalosti a podiel žalobcu na jemu vzniknutej škode nie je nepatrný.

14.2. Rozhodnutie vo veci sp. zn. 4Tdo/54/2019 nie je možné aplikovať, pretože ide o skutkovo odlišné okolnosti posudzovania spoluzodpovednosti v trestnom konaní, kde bola posudzovaná nárazová rýchlosť 74-78 km/h, bola tma a klesajúci úsek cesty, išlo o zjavné prekročenie povolenej rýchlosti 50km/h. Otázka škody bola vyriešená v konaní Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/88/2021 tak, že súd priznal náhradu škody v rozsahu 50 %, čo žalobca akceptoval. Okresný súd sa s uplatneným nárokom riadne vysporiadal. Žalovaná strana bola v konaní úspešná a má právo na náhradu trov. Intervenientovi trovy konania v spore doposiaľ nevznikli. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil.

14.3. V replike na vyjadrenia žalobcu uviedol, že žalobca svojím konaním rovnako prispel ku vzniku škodovej udalosti a s uplatneným nárokom sa okresný súd riadne vysporiadal.

15. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

16.1. Podľa § 53 ods. 1, veta prvá zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení platnom v čase vzniku škody (ďalej „Zákon o cestnej premávke“), pri prechádzaní cez cestu je chodec povinný prednostne použiť priechod pre chodcov, miesto na prechádzanie, nadchod alebo podchod.

16.2. Podľa § 53 ods. 2, veta druhá Zákona o cestnej premávke, chodec nesmie vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť.

16.3. Podľa § 53 ods. 3, veta prvá Zákona o cestnej premávke, pred vstupom na vozovku sa chodec musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva, a len čo vstúpi na vozovku, nesmie sa tam bezdôvodne zdržiavať ani zastavovať.

16.4. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

16.5. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

17. Odvolanie žalobcu nebolo dôvodné. Žaloba bola odôvodnená tým, že pri dodržaní povinností žalovanou, ak by predvídala a vozidlo viedla rýchlosťou 18km/h, ku škode by nedošlo a z toho dôvodu uplatňuje žalobca náhradu celej škody. Žaloba opomína to, že k nehode a škode došlo v dôsledku toho, že žalobca vybehol spoza autobusu stojaceho na ceste, kedy došlo k zrážke žalobcu s vozidlom žalovanej, v dôsledku čoho žalobca utrpel ťažkú ujmu na zdraví. Pri posudzovaní otázky, kedy by ku škode nedošlo, žalobca posudzuje prevenčnú povinnosť žalovanej, ale opomína prevenčnú povinnosť žalobcu a osôb vykonávajúcich na žalobcom dohľad.

18. Žalobca nevyvrátil obranu žalovanej, že porušil povinnosti vyplývajúce pre neho ako chodca. Nebolo sporné skutkové zistenie okresného súdu, že v rozhodnom čase mal žalobca a jeho starší brat, podľa dovtedajšej zvyklosti, počkať starú mamu, ktorá končila prácu v neďalekej pekárni a s ňou mali ísť domov. Z predajne pečiva ešte vyšiel von s tým, že si ide po školskú tašku, ktorú si nechal na náprotivnej autobusovej zastávke.

19. Spoluzavinenie žalobcu spočíva v jeho konaní na mieste, ktoré aj vzhľadom na predošlých osem mesiacov školskej dochádzky poznal a mal už vedieť, že v cestnej premávke hrozí potenciálne nebezpečenstvo. To, že žalobca v posudzovanej situácii vybočil s obvyklého správania neznamená, že v dôsledku jemu vzniknutej škody nesie výlučnú zodpovednosť za jeho škodu na zdraví žalovanej. V dôsledku správania sa žalobcu, ktorý porušil povinnosti chodca a vybehol spoza autobusu, sa svojím pričinením vystavil hrozbe vzniku škody, pretože žalobca mohol stratiť rovnováhu, spadnúť, naraziť na inú neočakávanú prekážku atď. Inými slovami správaním žalobcu hrozila škoda tak žalobcovi, ako aj iným. A v tom spočíva jeho spoluzodpovednosť na vlastnej škode, ktorú utrpel. Ak si dovtedy vždy dával pozor, potom išlo o jeho reakciu na podnet alebo situáciu, spojenú s tým, že si zabudol na opačnej strane cesty školskú tašku. Vybočenie z obvyklého správania sa však postihuje nielen deti, ale aj dospelé osoby. Aj znalec v trestnom konaní označil za prvú príčinu dopravnej nehody nesprávny pohyb chodca, teda prvotnou príčinou škody bol nesprávny pohyb žalobcu.

20. Otázka predvídania žalovanej ohľadne správania sa žalobcu je skutková okolnosť, ktorú okresný súd vyhodnotil správne, z jej spoluzodpovednosti ohľadom náhrady škody vychádzal vzhľadom na rozhodnutie vydané v trestnom konaní. Otázka rýchlosti vozidla nadväzuje, lebo ku stretu žalobcu s vozidlom žalovanej by nedošlo iba v prípade, ak by jazdila rýchlosťou 18km/h. Vzhľadom na skutkové okolnosti t. j. zistené spoluzavinenie žalobcu, nebola rozhodujúca otázka, či vzhľadom na zistenú rýchlosť 44km/h by žalovaná bezpečne zastala, ak by sa žalobca pohyboval na prechode pre chodcov.

21. Z uvedených skutkových zistení vyplýva spoluzavinenie žalobcu na vlastnej škode v rozsahu 50 % a pretože zistenie okresného súdu ohľadne svojho spoluzavinenia nevyvrátil, žaloba bola správne zamietnutá.

22. Zo strany okresného súdu bolo nadbytočné zaoberať sa v odôvodnení rozhodnutia tým, že na strane maloletého je jeho zodpovednosť delená s osobou vykonávajúcou nad maloletým dohľad, lebo súd posudzuje škodu, ktorú maloletý utrpel. Ustanovenie § 422 Občianskeho zákonníka je v posudzovanej veci nepoužiteľné, lebo súd neposudzuje škodu, ktorú spôsobil maloletý, napr. poškodením auta, ale škodu, ktorú maloletý utrpel. Ak by bol zanedbaný dohľad dospelé osoby a maloletému tým vznikla škoda, potom by takúto škodu mohol uplatniť voči osobe, ktorá dohľad zanedbala len podľa § 420 Občianskeho zákonníka a zanedbanie dohľadu podľa § 422 ods. 2 Občianskeho zákonníka rieši právne vzťahy v situácii, kedy škodu spôsobil maloletý. V posudzovanej veci žalovaná proti maloletému žiadnu náhradu škody neuplatňuje.

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). Žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, účelné trovy odvolacieho konania jej vznikli v súvislosti s vyjadrením k odvolaniu a podľa § 255 ods. 1 CSP jej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Intervenientovi podľa jeho vyjadrenia žiadne trovy nevznikli a trovy odvolacieho konania neuplatnil.

24. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomere hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP.